

ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ Πρέβεζας

**ΦΟΙΤΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ-
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

Παπαγεωργίου Δημήτριος 06/2022

Έννοιες

Νόμος 3699 του 2008

- Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΕΑΕ) είναι το σύνολο των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή στους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Μαθητές με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

(Άρθρο 3 του νόμου 3699/2008)

- Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται όσοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής προσαρμογής και μάθησης.
- Στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συγκαταλέγονται ιδίως όσοι παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες.

- Στην κατηγορία μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν εμπίπτουν οι μαθητές με χαμηλή σχολική επίδοση που συνδέεται αιτιωδώς με εξωγενείς παράγοντες, όπως γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.
- Οι μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, ανήκουν στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι και οι μαθητές που έχουν μία ή περισσότερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ανεπτυγμένα σε βαθμό που υπερβαίνει κατά πολύ τα προσδοκώμενα για την ηλικιακή τους ομάδα.

(Άρθρο 11 του νόμου 4823 /2021)

(Άρθρο 54 του νόμου 4823 /2021)

Τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα εισήγησης για την κατάταξη, εγγραφή, μετεγγραφή και φοίτηση στην κατάλληλη σχολική μονάδα των μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και για το κατάλληλο πλαίσιο εξατομικευμένης υποστήριξης, ήτοι παράλληλη στήριξη ή φοίτηση σε τμήμα ένταξης σε σχολική μονάδα της γενικής εκπαίδευσης.

Δικαίωμα προσφυγής εντός 30 ημερών στην Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (Ε.Δ.Ε.Α)

**Οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να φοιτούν:
(Άρθρο 6 του νόμου 3699/2008)**

- 1. Σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου, εφόσον πρόκειται για μαθητές με ήπιες μαθησιακές δυσκολίες, υποστηριζόμενοι από τον εκπαιδευτικό της τάξης, ο οποίος συνεργάζεται κατά περίπτωση με τα ΚΕΔΔΥ, με τους σχολικούς συμβούλους γενικής και ειδικής εκπαίδευσης και τους συμβούλους ΕΕΠ.**

2. Παράλληλη Στήριξη

(Άρθρο 6 του νόμου 3699/2008)

(Άρθρο 56 του νόμου 3966/2011)

« Σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου, με παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, από εκπαιδευτικούς ΕΑΕ, όταν αυτό επιβάλλεται από το είδος και το βαθμό των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Η παράλληλη στήριξη παρέχεται σε μαθητές που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης, σε μαθητές με σοβαρότερες εκπαιδευτικές ανάγκες όταν στην περιοχή τους δεν υπάρχει άλλο πλαίσιο ΕΑΕ (ειδικό σχολείο, τμήμα ένταξης) ή όταν η παράλληλη στήριξη καθίσταται απαραίτητη – βάσει της γνωμάτευσης του ΚΕΔΔΥ – εξαιτίας των ειδικών εκπαιδευτικών τους αναγκών. .... Ο χρόνος υποβολής αιτήσεων παράλληλης στήριξης ορίζεται από την ημερομηνία εγγραφής στο σχολείο μέχρι την 20ή Οκτωβρίου κάθε σχολικού έτους»

»

.....

«Από την 1.9.2010, η παράλληλη στήριξη – συνεκπαίδευση μπορεί να παρέχεται και μέσω προγραμμάτων εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, τα οποία εντάσσονται σε Πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το Δημόσιο στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), από εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ 60 και ΠΕ 70 που έχουν τα τυπικά προσόντα τοποθέτησης στην ΕΑΕ, ΠΕ 61, ΠΕ 71, ΠΕ 02.50, ΠΕ 03.50 και ΠΕ 04.50. Αν οι ανωτέρω εκπαιδευτικοί δεν επαρκούν, στα προγράμματα αυτά μπορεί να συμμετέχουν και οι λοιποί εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ 60 και ΠΕ 70, καθώς και εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ 02, ΠΕ 03 και ΠΕ 04. ....»

3. ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

(Άρθρο 3 του νόμου 3699/2008)

(Άρθρο 28 του νόμου 4638/2019)

(Άρθρο 82 του νόμου 4368/2016)

« Σε ειδικώς οργανωμένα και καταλλήλως στελεχωμένα Τμήματα Ένταξης (ΤΕ), τα οποία λειτουργούν στις σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Στα ΤΕ των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης οι μαθητές υποστηρίζονται από εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ61 ή ΠΕ60 με εξειδίκευση στην ΕΑΕ για τα νηπιαγωγεία και από εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ71 ή ΠΕ70 με εξειδίκευση στην ΕΑΕ για τα δημοτικά σχολεία.....»

«...Στα ΤΕ των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι μαθητές υποστηρίζονται από εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ02, ΠΕ03 και ΠΕ04 με εξειδίκευση στην ΕΑΕ....»

«.....Σκοπός των ΤΕ είναι η πλήρης ένταξη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία στο σχολικό περιβάλλον μέσα από ειδικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις.

Ο εκπαιδευτικός του ΤΕ υποστηρίζει τους μαθητές εντός του περιβάλλοντος της τάξης τους, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων, με στόχο τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων και των διδακτικών πρακτικών, καθώς και την κατάλληλη προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού και του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Η υποστήριξη σε ιδιαίτερο χώρο υλοποιείται εφόσον το επιβάλλουν οι ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, με απώτερο στόχο τη δυνατότητα μελλοντικής υποστήριξης αυτών εντός του περιβάλλοντος της τάξης τους.....».

Τα ΤΕ λειτουργούν με δύο (2) διαφορετικούς τύπους προγραμμάτων.

«.....Κοινό και εξειδικευμένο πρόγραμμα, που καθορίζεται με πρόταση του οικείου ΚΕΔΔΥ για τους μαθητές με ηπιότερης μορφής ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, το οποίο για κάθε μαθητή δεν θα υπερβαίνει τις δεκαπέντε(15) διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως. ....»

«.....Εξειδικευμένο ομαδικό ή εξατομικευμένο πρόγραμμα διευρυμένου ωραρίου, που καθορίζεται με πρόταση του οικείου ΚΕΔΔΥ, για τους μαθητές με σοβαρότερης μορφής ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίες δεν καλύπτονται από αντίστοιχες με το είδος και το βαθμό αυτοτελείς σχολικές μονάδες. Το εξειδικευμένο πρόγραμμα μπορεί να είναι ανεξάρτητο από το κοινό, σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών. Στις περιπτώσεις αυτές η συνδιδασκαλία γίνεται σύμφωνα με τις προτάσεις των διαγνωστικών υπηρεσιών.....

«...Με μόνη την εισήγηση της Ε.Δ.Υ. ή του συλλόγου διδασκόντων, η οποία υποβάλλεται μετά από γνώμη του Συμβούλου Εκπαίδευσης Ε.Α.Ε., ο οποίος έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας για την ενταξιακή εκπαίδευση ή, εάν δεν υφίσταται, του Συμβούλου Εκπαίδευσης που έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας και μέχρι την έκδοση της αξιολογικής έκθεσης από το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., οι μαθητές μπορούν να υποστηρίζονται στα Τμήματα Ένταξης με τη συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων..»

«Για την ίδρυση ΤΕ απαραίτητη προϋπόθεση είναι να υπάρχουν κατ' ελάχιστον τρεις μαθητές και σχετική πρόταση από διαγνωστική υπηρεσία. Σε περιπτώσεις συστεγαζόμενων ή γειτονικών σχολικών μονάδων, τα ΤΕ συνενώνονται μέχρι του μέγιστου αριθμού δώδεκα (12) μαθητών ανά ΤΕ.»

4. Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό – Νοσηλεύτριάς/τρια

(Άρθρο 6 του νόμου 3699/2008)

(Άρθρο 56 του νόμου 3966/2011)

(Άρθρο 28 του νόμου 4181/2013)

(Άρθρο 11 του νόμου 4452/2017)

«Μαθητές που δεν αυτοεξυπηρετούνται φοιτούν ή σε αυτοτελείς ΣΜΕΑΕ ή σε σχολεία της γενικής εκπαίδευσης ή σε ΤΕ με την ανάλογη στήριξη και την παρουσία Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ), ανάλογα με το είδος της αναπηρίας τους και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που απορρέουν από αυτή...»

«Η δυνατότητα στήριξης μαθητών του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να αφορά και σε σχολικό νοσηλευτή κατόπιν γνωμάτευσης δημόσιου νοσοκομείου.»

«.....Για θέματα αυτοεξυπηρέτησης, καθημερινής διαβίωσης και λειτουργικών διευκολύνσεων, καθώς και για την παράλληλη εκπαίδευση σε θέματα κοινωνικής προσαρμογής, αυτόνομης διαβίωσης και δημιουργικών δραστηριοτήτων των μαθητών με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στα γενικά σχολεία προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρίς παράλληλη στήριξη από εκπαιδευτικό ΕΑΕ ή που φοιτούν σε ΣΜΕΑΕ, προσλαμβάνεται ΕΒΠ.....

.....Το ΕΒΠ ασκεί καθήκοντα φροντίδας των μαθητών και βοηθητικά εκπαιδευτικά καθήκοντα. ....»

« ...Η υποστήριξη του μαθητή μπορεί να υλοποιείται και από ειδικό βοηθό που εισηγείται και διαθέτει η οικογένεια του μαθητή κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Διευθυντή και του Συλλόγου διδασκόντων της σχολικής μονάδας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση στήριξης από σχολικό νοσηλευτή κατόπιν γνωμάτευσης δημόσιου νοσοκομείου....»

«Οι αιτήσεις των γονέων ή κηδεμόνων των μαθητών για υποστήριξη από ειδικό βοηθό ή από σχολικό νοσηλευτή είτε αυτοί φοιτούν σε γενικό σχολείο είτε σε ΣΜΕΑΕ, συνοδεύονται από βιογραφικό σημείωμα των προτεινόμενων προσώπων. Τα προτεινόμενα πρόσωπα υποβάλλουν στον Διευθυντή της σχολικής μονάδας αντίγραφο του ποινικού τους μητρώου.»

5. ΣΜΕΑΕ

«Όταν η φοίτηση των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη στα σχολεία του κοινού εκπαιδευτικού προγράμματος ή στα τμήματα ένταξης, λόγω των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών τους, η εκπαίδευση των μαθητών αυτών παρέχεται:

α) Σε αυτοτελείς ΣΜΕΑΕ.

β) Σε σχολεία ή τμήματα που λειτουργούν είτε ως αυτοτελή είτε ως παραρτήματα άλλων σχολείων σε νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, ιδρύματα αγωγής ανηλίκων, ιδρύματα χρονίως πασχόντων ή Υπηρεσίες εκπαίδευσης και αποκατάστασης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, εφόσον σε αυτά διαβιούν άτομα σχολικής ηλικίας με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

γ) Με διδασκαλία στο σπίτι, όταν αυτή κρίνεται αναγκαία, για σοβαρά βραχυχρόνια ή χρόνια προβλήματα υγείας τα οποία δεν επιτρέπουν τη μετακίνηση και φοίτηση των μαθητών στο σχολείο.

Η έγκριση της διδασκαλίας στο σπίτι γίνεται με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης της αντίστοιχης βαθμίδας στην οποία φοιτά ο μαθητής, κατόπιν αιτιολογημένης πρόσφατης ιατρικής γνωμάτευσης, στην οποία αναγράφεται η διάρκεια επιβεβλημένης παραμονής στο σπίτι.

Η γνωμάτευση αυτή παρέχεται από δημόσια ιατροπαιδαγωγική υπηρεσία ή δημόσια υγειονομική επιτροπή. Οι προαγωγικές ή απολυτήριες εξετάσεις διέπονται από τις διατάξεις των κατ' ιδίαν διδαχθέντων. **Στο πρόγραμμα διδασκαλίας στο σπίτι μπορεί να χρησιμοποιείται και το σύστημα της τηλεεκπαίδευσης.**

ΣΜΕΑΕ

(Άρθρο 8 του νόμου 3699/2008)

(Άρθρο 55 του νόμου 4823/2008)

(ΥΑ 85317/Δ3/29-05-2019)

(Άρθρο 82 του νόμου 4368/2016)

(Άρθρο 48 του νόμου 4415/2016)

(103849/Δ3/26-08-2021 Υ.Α. (ΦΕΚ 4037/τΒ'/02-09-2021))

(102141/Δ3/19-08-2021 Υ.Α. (ΦΕΚ 3939/τΒ'/26-08-2021))

(103832/Δ3/26-08-2021 Υ.Α. (ΦΕΚ 4037/τΒ'/02-09-2021))

(ΦΕΚ 4140/τΒ' / 20-09-2018)

(ΦΕΚ 723/τΒ' / 04-03-2019)

(57523/Γ6/04-06-2002 Υ.Α. (ΦΕΚ 765/τ.Β'/19-06-2002))

Ως ΣΜΕΑΕ ορίζονται:

α) Για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

αα) τα νηπιαγωγεία ΕΑΕ και τμήματα πρώιμης παρέμβασης που λειτουργούν εντός των νηπιαγωγείων ΕΑΕ, για μαθητές μέχρι το έβδομο (7ο) έτος της ηλικίας τους και

ββ) τα δημοτικά σχολεία ΕΑΕ για μαθητές μέχρι το δέκατο τέταρτο (14ο) έτος της ηλικίας τους, τα οποία λειτουργούν με μία προκαταρκτική τάξη και με τις τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄. Παράταση της φοίτησης μπορεί να γίνει μέχρι το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας των μαθητών.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα–Πρόγραμμα Σπουδών–Εξατομικευμένα Προγράμματα Εκπαίδευσης

«.....ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίζει την εφαρμογή του κατάλληλου αναλυτικού προγράμματος για κάθε τμήμα τάξης ή βαθμίδα.....»

«...για την οποία λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών κάθε τμήματος και επιλέγεται εάν θα εφαρμοστεί το Πλαίσιο Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (Π.Α.Π.Ε.Α.) ή το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Α.Π.Σ.) του Νηπιαγωγείου ή του Δημοτικού Σχολείου αναλόγως ή ένας συνδυασμός των παιδαγωγικών αρχών και των εκπαιδευτικών στόχων των ανωτέρω προγραμμάτων.....»

- Για όλους τους/τις μαθητές/τριες σχεδιάζονται και υλοποιούνται Εξατομικευμένα Προγράμματα Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.).
- «Για όλους τους μαθητές/τριες τηρούνται Ατομικοί Φάκελοι, οι οποίοι ενημερώνονται τακτικά από τους εκπαιδευτικούς και τα μέλη του Ε.Ε.Π. που διδάσκουν ή υποστηρίζουν τους μαθητές/τριες. ....
- «Ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα των Ειδικών Νηπιαγωγείων και των Ειδικών Δημοτικών Σχολείων ορίζεται από κατ' ελάχιστον τέσσερις (4) έως κατ' ανώτατο όριο επτά (7) μαθητές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός μπορεί να μειώνεται με κατώτατο όριο τους τρεις (3) μαθητές ανά τμήμα, με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης.»

«2. Η κατανομή των μαθητών σε τμήματα στα Δημοτικά Σχολεία Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης μπορεί να γίνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

α) ανά τάξη (Προκαταρκτική, Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄, Στ΄) ή

β) ανά βαθμίδες (Προβαθμίδα για την Προκαταρκτική τάξη, Κατώτερη Βαθμίδα για τις Α΄ και Β΄ τάξεις,

Μέση Βαθμίδα για τις Γ΄ και Δ΄ τάξεις, Ανώτερη Βαθμίδα για τις Ε΄ και Στ΄ τάξεις) ή

γ) ανά βαθμίδες (Προβαθμίδα, Κατώτερη, Μέση, Ανώτερη), ανεξάρτητα από την τάξη εγγραφής και την καταχώριση των μαθητών στο Βιβλίο Μητρώου Προόδου του σχολείου, με κριτήρια τη διάγνωση, τη μαθησιακή ετοιμότητα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς των μαθητών και τη δυναμική της δημιουργούμενης ομάδας, με στόχο τη συγκρότηση τμημάτων που να εξυπηρετούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών

β) Για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

αα) Τα γυμνάσια ΕΑΕ για μαθητές μέχρι το δέκατο ένατο (19ο) έτος της ηλικίας τους. Τα γυμνάσια ΕΑΕ περιλαμβάνουν την προκαταρκτική τάξη και τρεις επόμενες τάξεις Α΄, Β΄ και Γ΄. Μαθητές απόφοιτοι δημοτικού σχολείου με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μπορεί να εγγράφονται απευθείας στην Α΄ τάξη του γυμνασίου ΕΑΕ, ύστερα από αξιολόγηση που πραγματοποιείται από το οικείο ΚΕΔΔΥ.

ββ) Τα λύκεια ΕΑΕ για μαθητές μέχρι το εικοστό τρίτο (23ο) έτος της ηλικίας τους. Τα λύκεια ΕΑΕ, περιλαμβάνουν την προκαταρκτική τάξη και τρεις επόμενες τάξεις Α΄, Β΄ και Γ΄. Μαθητές απόφοιτοι γυμνασίου με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί να εγγράφονται απευθείας στην Α΄ τάξη του λυκείου ΕΑΕ, ύστερα από αξιολόγηση που πραγματοποιείται από το οικείο ΚΕΔΔΥ.]

«Ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα των γυμνασίων Ε.Α.Ε και λυκείων Ε.Α.Ε ορίζεται από **κατ' ελάχιστον πέντε (5) έως κατ' ανώτατο όριο εννέα (9) μαθητές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός μπορεί να μειώνεται με κατώτατο όριο τους τρεις (3) μαθητές ανά τμήμα,**

Ωρολόγιο Προγραμμάτων μαθημάτων της Προκαταρκτικής Τάξης του Γυμνασίου Ε.Α.Ε.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΗ	ΩΡΕΣ
1. Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	15
2. Μαθηματικά	5
3. Νοηματική Γλώσσα για κωφούς και βαρήκοους ή εναλλακτικές μορφές επικοινωνίας για τους κινητικά ανάπηρους μαθητές μέσω Η/Υ	4
4. Φυσική Αγωγή	2
5. Καλλιτεχνική Παιδεία (Καλλιτεχνικά ή Μουσική ή Θεατρική Παιδεία)	2
Σύνολο	28
6. Υποστηρικτικές	4
7. Εργαστήρια Δεξιοτήτων	1
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	33

Ωρολόγιο Πρόγραμμα των μαθημάτων των Α', Β' και Γ' Τάξεων του Γυμνασίου Ε.Α.Ε.

Διδακτικό Αντικείμενο/Μάθημα		Τάξεις		
		Α'	Β'	Γ'
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	4	4	4
	Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2	2
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	2	2	2
	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση	2	2	2
Μαθηματικά		4	4	4
Φυσική		1	2	2
Χημεία		-	1	1
Βιολογία		1	1	1
Γεωλογία - Γεωγραφία		1	2	-
Ιστορία		2	2	2
Θρησκευτικά		2	2	2
Αγγλικά		2	2	2
Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή		-	-	3
Οικιακή Οικονομία		2	-	-
Φυσική Αγωγή		2	2	2
Τεχνολογία και Πληροφορική	Τεχνολογία	1	1	1
	Πληροφορική	2	1	1
Πολιτισμός και Δραστηριότητες	Μουσική	1	1	1
	Καλλιτεχνικά	1	1	1
Εργαστήρια Δεξιοτήτων		1	1	1
Σύνολο ωρών		33	33	34

γ) Για τη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση:

Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ-Λ)

«Τα Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια περιλαμβάνουν τις τάξεις Α', Β', Γ', Δ' Γυμνασίου και τις τάξεις Α', Β', Γ', Δ' Λυκείου. Στα Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια εγγράφονται, κατόπιν γνωμάτευσης του Κ.Ε.Σ.Υ., μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίοι επωφελούνται από τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα της συγκεκριμένης δομής και μέσα από την ακαδημαϊκή και επαγγελματική εκπαίδευση μπορούν να οδηγηθούν σε μεταλυκειακές δομές εκπαίδευσης και σε ανεξάρτητη ή εποπτευόμενη εργασία».

«Ο αριθμός των φοιτώντων μαθητών στα Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια ανά τμήμα γενικής παιδείας, τομέα ή ειδικότητας ορίζεται από κατ'ελάχιστον πέντε (5) έως κατ' ανώτατο όριο εννέα (9) μαθητές..... ...Το κατώτατο όριο του αριθμού των μαθητών σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι οι τρεις (3) μαθητές ανά τμήμα»

Δικαίωμα πρώτης εγγραφής έχουν οι μαθητές έως το 16ο έτος της ηλικίας τους.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα των μαθημάτων της Α', Β', Γ' και Δ' Τάξης του Γυμνασίου ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ-Λ.

Διδακτικό Αντικείμενο/Μάθημα		Τάξεις			
		Α	Β	Γ	Δ
Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	3	2	2	2
	Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	1	1	1
Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	-	-	-	-
	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση	2	2	2	2
Μαθηματικά-Άλγεβρα		2	2	2	2
Μαθηματικά-Γεωμετρία		1	1	1	1
Φυσική		1	1	2	1
Χημεία		-	1	-	1
Βιολογία		1	1	-	1
Γεωλογία-Γεωγραφία		1	1	1	-
Ιστορία		2	2	1	1
Θρησκευτικά		2	2	1	1
Αγγλικά		1	1	1	1
Τεχνολογία		1	2	2	2
Πληροφορική		1	2	2	2
Οικιακή Οικονομία		2	-	-	-
Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή		-	-	1	2
Φυσική Αγωγή		2	2	2	2
Πολιτισμός και Δραστηριότητες: Μουσική/Θεατρική Αγωγή		1	1	1	1
Πολιτισμός και Δραστηριότητες: Καλλιτεχνικά		1	1	1	1
Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός		2 (1Θ+ 1Ε)	3 (1Θ+ 4Ε)	5 (1Θ+ 4Ε)	5 (1Θ+ 4Ε)
Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων		2	2	2	1
Εργαστήρια Δεξιοτήτων		1	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ		31	31	31	31

Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.)

«Τα Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.) αποτελούν σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καλύπτουν την υποχρεωτικότητα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και διοικητικά υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Στα Ε.Ε.Ε.ΕΚ. εγγράφονται απόφοιτοι δημοτικών σχολείων γενικής ή ειδικής εκπαίδευσης, έως και το 16^ο έτος της ηλικίας τους, κατόπιν σχετικής εισήγησης των Κ.Ε.Σ.Υ., οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην παρακολούθηση ακαδημαϊκού προγράμματος του γυμνασίου και παρουσιάζουν αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

«Μαθητές που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση σε δομή της γενικής ή ειδικής εκπαίδευσης δεν μπορούν να εγγραφούν ή να επανεγγραφούν σε Ε.Ε.Ε.ΕΚ. στην ίδια ή σε άλλη ειδικότητα».

2. Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα των ΕΕΕΕΚ περιλαμβάνει:

α. Το διδακτικό δομημένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο υλοποιείται από τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

β. Τα εξατομικευμένα και μικροομαδικά υποστηρικτικά προγράμματα, που υλοποιούνται από το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό (ΕΕΠ), όπως ορίζονται από τη Γ6/9.5.2001 υπουργική απόφαση

γ. Την τεχνική επαγγελματική κατάρτιση από τις αντίστοιχες ειδικότητες.

3. Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα λειτουργίας των Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης μπορεί να διαμορφώνεται ανάλογα με το βαθμό και το είδος των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και των δυνατοτήτων των παιδιών και να αναμορφώνεται με βάση τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής αξιολόγησης.

4. Οι εξειδικεύσεις των εργαστηρίων, όπως: κηπουρικής, ανθοκομίας, φυτικών και ζωικών προϊόντων, χειροτεχνίας, κηροπλαστικής, μαγειρικής-ζαχαροπλαστικής, ραπτικής, ξυλογλυπτικής, υφαντικής, γουναρικής, καθαριότητας κτιρίων, αυτόνομης διαβίωσης προεπαγγελματικών δεξιοτήτων κ.ά-, μπορούν να περιέχουν και δραστηριότητες ευέλικτης ζώνης, που διευκολύνουν την κοινωνικοποίηση και την προετοιμασία για επαγγελματική αποκατάσταση των απόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στα ΕΕΕΕΚ.

«Ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα των Ε.Ε.Ε.ΕΚ. ορίζεται από κατ' ελάχιστον τέσσερις (4) έως κατ' ανώτατο όριο επτά (7) μαθητές..... Το κατώτατο όριο του αριθμού των μαθητών σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι οι τρεις (3) μαθητές ανά τμήμα».

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.

ΤΑΞΗΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ			ΜΑΘΗΜΑΤΑ						ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	
	ΚΥΡΙΑ	Β'	Γ'	ΓΛΩΣ- ΣΑ	ΜΑΘΗ- ΜΑΤΙΚΑ	ΜΟΥ- ΣΙΚΗ	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	ΠΛΗΡΟ- ΦΟΡΙΚΗ	ΚΟΙΝΩ- ΝΙΚΗ ΕΠΑΓΓ. ΑΓΩΓΗ	ΑΙΣΘΗΤ. ΑΓΩΓΗ	
1η	10	2	2	3	3	2	3	-	3	2	30
2η	10	2	2	3	3	2	3	-	3	2	30
3η	11	2	2	3	3	1	3	-	3	2	30
4η	12	2	2	2	3	1	2	2	3	1	30
5η	15	2	-	2	2	1	2	2	3	1	30

**Προγράμματα συνεκπαίδευσης
(ΥΑ 172877/Δ3/17-10-2016 (ΦΕΚ 3561/Β/4-11-2016))**

«Στόχοι των προγραμμάτων συνεκπαίδευσης είναι:

- **Η προώθηση της ένταξης και των ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση.**
- **Η ανάπτυξη των γνωστικών, μαθησιακών, ψυχοσυναισθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων όλων των μαθητών/τριών, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.**
- **Η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών των σχολείων γενικής και ειδικής εκπαίδευσης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η καλλιέργεια σεβασμού στη διαφορετικότητα.»**

«Τύποι και περιεχόμενο προγραμμάτων συνεκπαίδευσης

Στους τύπους των προγραμμάτων συνεκπαίδευσης συμπεριλαμβάνονται:

- Η διοργάνωση δράσεων οργανωμένου παιχνιδιού, αθλοπαιδιών, καλλιτεχνικών και λοιπών δραστηριοτήτων που αποσκοπούν, αφενός, στην καλλιέργεια στάσεων αποδοχής της διαφορετικότητας και, αφετέρου, στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Η διεξαγωγή κοινών προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων) και προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας καθώς και η σύμπραξη σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα (Erasmus+, eTwinning κ.ά.), με στόχο: α) την καλλιέργεια και ενδυνάμωση κοινωνικών, γλωσσικών, επικοινωνιακών, διαπροσωπικών και κινητικών δεξιοτήτων, β) τη βελτίωση του αυτοσυναισθήματος και γ) την αύξηση της επιθυμίας και του ενδιαφέροντος για μάθηση.

- Η διεξαγωγή προγραμμάτων ένταξης και συμμετοχής μαθητών/τριών ΣΜΕΑΕ σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα τάξεων σχολείων γενικής εκπαίδευσης με στόχους γνωστικής ανάπτυξης και καλλιέργειας των ακαδημαϊκών τους δεξιοτήτων.
- Η αλληλεπίδραση προγραμμάτων για την πραξιακή μάθηση και ο συνδυασμός διαφορετικών μαθησιακών προτύπων, όπως, για παράδειγμα, η συνδιδασκαλία ενός μαθήματος όπου το θεωρητικό μέρος παρουσιάζεται στο γενικό σχολείο και το εργαστηριακό μέρος εφαρμόζεται στο εργαστήριο της ΣΜΕΑΕ.»

«Μεθοδολογία των προγραμμάτων συνεκπαίδευσης

Για τη βέλτιστη εφαρμογή των προγραμμάτων συνεκπαίδευσης ενδείκνυται η αξιοποίηση στρατηγικών και μεθόδων όπως η συνεργατική διδασκαλία, η διαφοροποίηση της διδασκαλίας, η μέθοδος project, η μέθοδος επίλυσης προβλήματος, η μελέτη πεδίου, η ανακαλυπτική μάθηση, η μάθηση μέσω τεχνών, κ.α. που διασφαλίζουν την πρόσβαση και την ενεργή συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία.»

Ευχαριστώ για την προσοχή σας